

Posudek diplomové práce Elišky Landovské „Odkazy na knihu Leviticus v Matoušově evangeliu“, Praha 2008

Metoda

Práce pojednává konkrétní rozměr intertextuality exegetickým zkoumáním citátů z knihy Leviticus a narážek na ni v Matoušově evangeliu. Jde o výslovné citáty, jak se s nimi setkáváme v Ježíšových antitezích, někdy však jde jen o společné, více či méně technické termíny, podobnosti o dělnících je to například pojem *misthos* – mzda. Autorka po úvodu, v němž seznamuje i se základními rysy novější diskuse včetně s ním spojené sekundární literatury o tomto problému, probírá jednotlivé v úvahu připadající texty ve srovnání s příbuznými texty z Třetí knihy Mojžíšovy. SZ texty podává v masoretském i septuagintním textu. Matoušovo zpracování srovnává tam, kde existují, se synoptickými paralelami.

Přínos

Školitel vhodně zvolil Matoušovo evangelium a knihu Leviticus, protože „Matouš“ zřetelně hledí interpretovat Zákon, a to i v jeho jednotlivých příkazech. Autorka pracuje velmi přesně filologicky a z její práce lze vyvodit závěry o textu Zákona i o dobovém pozadí, s nímž Matouš pracoval, o významových posunech a o jejich teologickém dopadu. Je dobře seznámena se základní literaturou a umí výsledky své práce přehledně prezentovat.

Hranice

Autorce by v jejím zkoumání velmi pomohlo srovnání s pojetím Zákona a Proroků v Kumránských textech a závěrečná teologická reflexe o rozdílné koncepci Zákona v Levitiku a u Matouše. To jsou však v této souvislosti skutečnosti, které na klasifikaci mohou mít jen nepřímý vliv, protože autorka má právo na užší vymezení tématu. Za hranice kritické práce s textem se dostává jen výjimečně tam, kde například matoušovskou verzi pašijí podává tak, že čtenář nabývá dojmu, že rekonstruuje historický průběh Ježíšova výslechu před veleknězem, a samozřejmě předpokládá, že slovo o Synu člověka vztahoval od počátku na sebe. Drobnost: Hypokrités, kralické „pokrytec“ znamenalo sice člověka, který se přetvařuje, protože recituje danou roli (základní význam: mluvčí, recitátor), narážka na masku však přímo ve slově není a navozuje ji jen český překlad „pokrytec“.

Závěr

Práce může být obhajována, a to i s velice dobrým výsledkem.

Prof.ThDr. Petr Pokorný, DrSc.

Praha 18.12.2008